

Ստոյգ իրողութիւնն այս է. նախ՝ որ ընտրուեցին և ուղարկուեցին Մ. Աթոռի ժառանգ. դըպրոց ոչ թէ չորս, այլ՝ վեց երեխաներ. չորսը՝ Նիժից, իսկ երկուսն էլ Չոուու թրքախօս Հայագաւան գիւղից: Ահա նրանց անուանացուցակը և ընտրած պաշտօնավարութեան տեղերն ու պարապմունքները: Նիժ աւանից՝ 1. Սաչատուր ձոտանեանց, 2. Յովհաննէս Տ. Թովմասեան, 3. Վարդան Մարտիրոսեանց և 4. Յովսէփ Դաւթեանց, որոնք ս. Էջմիածնի օդն ու ջուրը չտանելու պատրուակով՝ կարճ ժամանակից յետոյ կիսատպուտ վերադարձան իրենց հայրենի գիւղը և սկսեցին պարապել երկրագործութեամբ—վարուցանքով մինչև ցարգ: Չոուուից՝ ուղարկուել էին Մելքիսեղէկ Սաչատրեան և Ղազարոս Յովսէփեան: Նուսասիս յորդորմամբ և համոզմամբ յիշեալ ընկերս հաղիւ մնաց ինձ հետ միասին մինչև մեր ուսման աւարտելը 1874 թ. Չոուու և Միրզարէկու թրքախօս գիւղացիք համախօսական թղթով կամեցան քահ. ձեռնադրել տալ ինձ իրենց վրայ. բայց իմ ընկերոջ՝ Մելք. Սաչատր. ազգականներն ու խնամիները երկու գիւղերումն էլ յաղթանակը տարան, նրա քահ. դառնալու գործը յաջողեցրին, իսկ ես, որպէս հօրից զըրկուած որբ պատանի, մնացի առանց տեղի և պաշտօնի: Նուխի քաղաքի արհեստաւոր և միջակ դասը կամեցաւ քահ. ձեռնադրել տալ ինձ իրենց վրայ, բայց այստեղ էլ մի քանի ազգեցիկ բէկերն ու աղաները ինձ՝ իրրև գիւղականի զաւակի, արժան և յարմար չհամարեցին ինձպէս մի թերուսին